

ת"פ 34682/01/16 - מדינת ישראל - המשרד להגנת הסביבה נגד חברת קו צינור אילת אשקלון בע"מ, ח.פ. 510494842

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 34682-01-16 מדינת ישראל נ' חברת קו צינור אילת אשקלון בע"מ ואח'

לפני כבוד השופטת שרה חביב

המאשימה: מדינת ישראל - המשרד להגנת הסביבה

ע"י ב"כ עו"ד עדי דמתי שגיא

נגד

הנאשמים

1. חברת קו צינור אילת אשקלון בע"מ, ח.פ. 510494842

ע"י ב"כ עו"ד אריה ניגר ועו"ד יהל פורת

2. יאיר וידה

ע"י ב"כ עו"ד שרון קליימן ועו"ד נתנאל חי

3. שלמה לוי

ע"י ב"כ עו"ד מאיר הלר ועו"ד שרונה כהן

4. ניר מיכאל סביון

5. פרוספר אלבז

6. אריה עמיר

שלושתם ע"י ב"כ עו"ד אריה ניגר ועו"ד יהל פורת

7. רולידר בע"מ, ח.פ. 513298133

8. ניר עפרוני - נמחק

9. משה ורמוס - נדון

10. ח'אלד שלאבנה - נדון

11. פריג' אל עמראני - נדון

ע"י ב"כ עו"ד ניר דהן

12. מובילי הר הנגב בע"מ, ח.פ. 512706474 - נדונה

13. דני אלקרינאוי - נדון

14. סאמר קרינאוי - נדון

15. עזיז אלקרינאוי - נדון

ע"י ב"כ עו"ד אוהד סלמי

החלטה

1. לפני בקשה להגשת ראיות נוספות לפי סעיף 167 בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 [להלן: "**החסד"פ**].

2. הבקשה הוגשה על ידי הנאשמת והנאשמים 3 עד 6 אשר טענו כי הנאשם 2 והמאשימה הסתמכו במסגרת סיכומיהם על המוצג נ/207 [נוהל 2-2-05 אצל הנאשמת], שהוגש ביום 11.6.2019 כאילו זה עמד בתוקף במועד הרלוונטי לכתב האישום. לטענתם בסמוך למועד הגשת הבקשה הגיעו לידיהם מסמכים מהם עולה כי נוהל זה לא חל

על הפרויקט דין.

נטען כי מהמסמכים שהתגלו עולה כי מדובר בנוהל שהיה בו כדי לשנות את דרך העבודה בנאשמת; כי אין מדובר בסטנדרטים שהיו קיימים בנאשמת בזמן הנדון; וכי יש לבחון את אחריותם של הנאשמים למיוחס להם בכתב האישום בהתאם לנהלים שהיו בתוקף בזמנים הרלוונטיים - אחרת הדבר יוביל לעיוות דין ולהטלת אחריות על הנאשמים 3 ו-4 שאין להטיל עליהם למעשה.

על פי הטענה מדובר במסמכים ברורים הקובעים כי הנוהל אינו בתוקף בזמנים הרלוונטיים, הנוהל יושם במסגרת תכנית ניסיונית ["פיילוט"] שנבחנה ואין לייחס לו סטנדרטים או אמירות נורמטיביות אחרות. לעניין זה הדגישו המבקשים כי הנוהל הוגש כראיה אך אותם מסמכים שהם מבקשים להגיש, שהם למעשה הנספחים לנוהל אשר מצמצמים את תחולתו, לא צורפו לאותה הראיה.

על פי הטענה לאור האמור לעיל מדובר בהגשה של ראיה חלקית היוצרת תמונה עובדתית מוטעית ועיוות דין.

לעניין העיתוי ציין ב"כ נאשם 3 כי קיומו של הנוהל האמור עלה כשאלת אגב בחקירתו הנגדית של נאשם 4 על ידי ב"כ הנאשם 2. הנאשם 3 לא נשאל בחקירתו הנגדית דבר על הנוהל. בעת הזו לא זכרו המבקשים אם הנוהל היה בתוקף אם לא; הנאשם 3 הוטרד בעניין זה, טרח ומצא את המסמכים האמורים אך לאחרונה. עוד ציין כי אין מדובר בראיות מזכות וכי בנאשמת קיימים נהלים נוספים הסותרים זה את זה.

3. ב"כ הנאשם 2 התנגדה לבקשה. לטענתה המסקנה העולה מהמסמכים האמורים אינה דווקא המסקנה לה טוענים המבקשים. אין מדובר בעניין טכני של קבלת ראיה לתיק בית המשפט, ולקבלת ראיה שכזו השלכות על הגנתו של הנאשם 2 ואף יעלה הצורך להשלים חקירתם של עדים שונים. עוד ציינה כי הנאשם 2 אינו עובד הנאשמת מזה 11 שנה ועל כן באם תתקבלנה הראיות יתקשה להביא ראיות לסתור.

עוד טענה ב"כ הנאשם 2 כי בדחיית הבקשה ואי קבלת המסמכים כראיה לתיק לא יגרם לנאשמים האחרים עיוות דין שכן המאשימה ציינה כי אינה נזקקת לנוהל זה לביסוס האשמה ואף המבקשים ציינו כי אין מדובר בראיה מזכה. לעניין זה הפנתה לסעיפים מסיכומי הצדדים, בהם הפנו לנוהל האמור. נטען כי אין מדובר בעובדה חדשה שהמבקשים לא יכולים היו להגיע אליה מוקדם יותר, וכי הבקשה שהוגשה באיחור ניכר וכשנה לאחר הגשת סיכומי המאשימה. לעניין זה הדגישה כי התנאים שנקבעו בפסיקה בדבר קבלת ראיה בנסיבות אלה אינם מתקיימים ואין בהם להצדיק קבלתה של בקשה חריגה זו.

4. המאשימה אף היא התנגדה לבקשה, גם מהותית, וציינה כי ככלל לא נדרשה לנוהל זה בכדי לעתור להרשעת הנאשמים. לטענתה אחריותם של הנאשמים עולה מכלל הראיות. בסיכומיה הפנתה המאשימה לנוהל נ/207 לצד ראיות נוספות בין היתר לשם ביסוס תפקידו של הנאשם 4 בנאשמת. עוד ציינה המאשימה כי אף אחד מהנאשמים לא טען כי הנוהל האמור אינו בתוקף. לטענתה הנוהל בהכרח משקף את הסטנדרטים של הנאשמת.

דין והכרעה

6. סעיף 167 בחסד"פ קובע את הכלל בדבר הבאת ראיות לאחר תום סדר הבאתן במשפט:

"סיימו בעלי הדין הבאת ראיותיהם, רשאי בית המשפט, אם ראה צורך בכך, להורות על הזמנת עד - ואפילו כבר נשמעה עדותו בפני בית המשפט - ועל הבאת ראיות אחרות, אם לבקשת בעלי דין ואם מיזמת בית המשפט".

מדובר בסמכות החלה כל עוד לא ניתן גזר דין [ע"פ 5874/00 לזרובסקי נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(4) 249 (2001)], וככלל השימוש בה יעשה במקרים חריגים. **"ההסדר הקבוע בחוק מבטא את האיזון בין שמירה על סדרי הדין של ניהול המשפט ועקרון סופיות הדין, לבין הצורך לאפשר גמישות דיונית שמטרתה גילוי האמת ומניעת עיוות דין. . ."** [ע"פ 8507/18 פלוני נ' מדינת ישראל (9.9.2020)].

"בכמה פסקי-דין, שניתנו בבית-משפט זה, הודגש הצורך לנהוג בזהירות במתן רשות להביא ראיות נוספות, אחרי שנסיימו ראיות בעלי הדין לפי הסדר הרגיל הקבוע בחוק. ברם, המגמה הברורה בפסקי הדין של בית-משפט זה היא למנוע עיוות דין, העלול להיגרם בין לנאשם ובין לאינטרס הציבורי, העלול להיפגע מזיכויו של עבריין עקב משגה של התובע; המגמה היא שלא לחסום לחלוטין את הדרך להבאת ראיות נוספות"

[ע"פ 951/80 יצחק קניר נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(3) 505 (1981)].

7. כתב האישום עניינו בעבירות סביבתיות מסוג אחריות קפידה. כל אחד מהנאשמים טוען כי לא נפל פגם בתפקודו. הנאשם 2 טוען כי מינה את הנאשמים 3 ו- 4 לנהל את הפרויקט, ובכלל זה לעניין הבטיחות; הנאשם 3 טוען כי שימש איש מטה בלבד ולא היו בידיו סמכויות בנושאים הרלוונטיים והאחריות היא על הנאשם 2, שכשל בהאצלת סמכויות, ועל הנאשם 4, שהיה מנהל הפרויקט; הנאשם 4 טוען כי הוא שימש בתפקיד זוטרי בנאשמת וסמכויותיו היו מצומצמות והנאשם 3 הוא שהיה אחראי לעניין; הנאשמים 5 ו- 6 טוענים כי הם אינם עובדי הנאשמת אלא נשכרו כ"פרילנסרים" לפקח על הפרויקט ללא קשר לנושא הבטיחות בו.

8. על פי הנטען, בנוהל האמור נ/207 מעוגן תפקידו של מנהל הפרויקט. הנוהל הוגש על ידי עו"ד קליימן [ב"כ נאשם 2] במסגרת חקירתה הנגדית את נאשם 4. הוא נשאל האם הוא מכיר את הנוהל וכן [פרוט' מתומלל 11.6.2019 עמ' 1 ש' 13-21]:

**"עורכת דין שרון קליימן: אוקי. זה באופן כללי, מבחינתי אין צורך להתעכב על הפרטים אבל בגדול זה מתאר את התפקיד של מנהל הפרויקט כפי שאתה תפסת אותו?
נר סביון: תפקידי כמנהל הפרויקט הוגדר על ידי המנהל שלי. בעצם הגדיר לי מה שאני צריך לבצע (...) פעילות שלי.
עורכת דין שרון קליימן: והיית אומר שזה עולה בקנה אחד עם הנוהל?
נר סביון: צריך לעבור לפרטי פרטים כרגע אבל אני מניח שכן".**

9. אין מחלוקת כי מדובר במסמכים ממועדים רלוונטיים לכתב האישום. המסמך האמור הוגש על ידי ב"כ הנאשם 2 בחקירתו הנגדית של הנאשם 4 ולא בחקירתו הראשית של הנאשם 2. בנסיבות אלה נמנעה מהצדדים היכולת לחקור את הנאשם 2 או את הנאשם 3 על הנוהל האמור. הנאשם 4 אף לא נשאל שאלות מפורשות על הנוהל, על תוקפו בזמנים הרלוונטיים, ועל הדרכים בהן יושם הנוהל בשטח.

הנאשם 2 מנסה לשכנע כי פעל כדין, בין היתר על בסיס הנוהל הנדון, בו לפי הנטען הוסמך הנאשם 4 לנהל את הפרויקט גם בענייני בטיחות ועניינים רלוונטיים אחרים [ר' סעיפים 135 ו-136 לסיכומי הנאשם 2]. טענה זו איננה יכולה לעמוד לאחר שהתברר שייתכן והוגש נהל שאיננו בתוקף או שהוא חלקי, או שהתמונה המלאה איננה מונחת בפני בית המשפט. הטענה כי הגנתו של הנאשם 2 תיפגע כוחה יפה לראיות שהוחזקו אצל המאשימה ולא אצל הנאשמים, ובוודאי לא בהתייחס לראיות שהוגשו על ידי הנאשם 2. הנאשם 2 לא יכול להיבנות ממחדלים של הנאשמים האחרים בניהול ההליך, בוודאי לא לאחר שהתגלו, ולנסות לחסום את הדרך להסרתם בטענה להליך הוגן, כאשר מקור המחדל טמון בהתנהלותו הדיונית, גם אם זו לא היתה מכוונת להטעייה.

מטענת המאשימה כי מדובר בנוהל אשר משקף בהכרח את הסטנדרטים הנהוגים לעבודה אצל הנאשמת, בוודאי עולה הצורך לברר לאשורו את הוראות הנוהל ויישומן, בטרם יישקול בית המשפט לסמוך על נהל זה ממצאים עובדתיים או לקבוע ממצאים לעניין אחריותו של מי מהנאשמים - בין אם מדובר בממצאים מרשיעים ובין אם מדובר בממצאים מזכים.

10. ככל שקיימים מסמכים רלוונטיים לנוהל האמור, וכלל שמי מהצדדים עומד על הותרת הראיה בתיק המוצגים ומסתמך עליה, הרי שמדובר בראיה שיש פוטנציאל שתהיה רלוונטית לקביעת ממצאים לעניין אשמתם של מי מהנאשמים.

ב"כ הנאשם 2 עומדת על הגשת הראיה וסבורתני כי לשם מניעת עיוות דין, ובשל הצורך לברר את האמת יש להורות על קבלתם לתיק בית המשפט.

11. הבקשה הוגשה כאמור בחלוף כשנתיים ולאחר סיום שמיעת ראיות הצדדים והגשת סיכומים. מדובר בשלב מאוחר עד מאד.

תיק זה התנהל משך כמה שנים, שנתיים מתוכן בשמיעת עדויות וראיות בשמיעה רציפה. נדרש פרק זמן ארוך גם לסיכומי הצדדים ולסיכומי תשובה - זאת גם לאור היקף חומרי הראיות. יש לציין שמגפת הקורונה לא היטיבה עם הזמן שבית המשפט הקדיש לצדדים לקידום ההליך. בנסיבות אלה, ולאור האינטרס בבירור האמת על יסוד תמונה מלאה ככל שניתן, סבורתני כי אין לדחות את הבקשה רק מטעם זה. הנזק שייגרם כתוצאה מהימשכות נוספת של ההליך בנסיבות העניין, ובנסיבותיהם של הנאשמים, אינו רב מהתועלת הפוטנציאלית שבבירור הנוסף הנדרש.

לאור כלל האמור, אני מקבלת את הבקשה. המסמכים יוגשו לתיק בית המשפט בתוך 7 ימים. ככל שהצדדים

יבקשו לחקור עדים לעניין זה, תוגש בקשה מתאימה בתוך 14 יום עם תגובה.

ניתנה היום, ח' אייר תשפ"א, 20 אפריל 2021, בהעדר הצדדים.